

**SÚDNA RADA
SLOVENSKEJ REPUBLIKY**

Dana Jelinková Dudzíková
členka
Súdnej rady Slovenskej republiky

Súdna rada Slovenskej republiky
Hlavné námestie č. 8
814 22 Bratislava

V Bratislave, dňa 28.júla 2025

VEC: Predloženie pripomienok členky Súdnej rady Slovenskej republiky.

Pripomienka k čl. I až VI.

Typ pripomienky: zásadná

Navrhovaná zmena a doplnenie zákona č. 757/2004 Z. z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a zmena a doplnenie niektorých zákonov nezohľadňuje stav slovenského súdnictva po 01.06.2023, kedy došlo k tzv. zmene súdnej mapy.

Zhodnotenie efektívnosti slovenskej justície podľa aktuálnej správy o právnom štáte za r. 2025¹ je nasledovné:

„Efektívnosť

Justičný systém stále čelí výzvam, pokiaľ ide o jeho efektívnosť, a to najmä v správnych veciach. Odhadovaný čas na vyriešenie občianskoprávných a obchodných vecí na prvom stupni sa v roku 2023 mierne zvýšil na 173 dní (168 dní v roku 2022). Na trestných súdoch prvého stupňa boli trestné činy prania špinavých peňazí v roku 2023 vyriešené v priemere za

¹ https://commission.europa.eu/document/download/44d5d5ba-27d1-4797-b412-83ad2cc4cb57_sk?filename=29_2_63964_coun_chap_slovakia_sk.pdf:

791 dní (čo je výrazne dlhšie ako v roku 2022, keď to bolo v priemere za 520 dní). Napriek reorganizácii súdnej mapy a vytvorení samostatnej sústavy správnych súdov sa však efektívnosť správnych súdov výrazne zhoršila. Odhadovaný čas na vyriešenie správnych vecí na prvom stupni sa prudko zvýšil zo 648 dní v roku 2022 na 1 040 dní v roku 2023, čím sa stal jedným z najdlhších v EÚ. Okrem toho miera vyriešenia správnych vecí klesla z 93 % v roku 2022 na 74 % v roku 2023, čo naznačuje, že súdy riešili podstatne menej vecí, ako bol počet nových vecí. Zainteresované strany na Slovensku označili zdĺhavé administratívne konania za prekážku pre podniky, ktorá ovplyvňuje proces získavania potrebných povolení a súhlasov. Toto zhoršenie môže byť spôsobené počiatočnou fázou vykonávania reorganizácie súdnej mapy a vytvárania samostatnej sústavy správnych súdov, pričom sa očakávalo, že to spôsobí dočasné oneskorenia.“

Z vyššie uvedeného vyplýva, že načasovanie riešenia prechodu novej agendy na súdy, ktoré sú už teraz nadmerne zaťažené a ešte sa nevysporiadali s dôsledkami reformy súdnej mapy, bez súčasného dostatočného personálneho a finančného posilnenia predovšetkým súdov, na ktoré má táto agenda prejsť, môže spôsobiť, že v dôsledku vybavovania novej prietahovej agendy vzniknú ďalšie, nemalé, prietahy vo vybavovaní inej agendy.

Cieľom novely je odbremeniť ústavný súd od nadmerného počtu sťažností na prietahy v konaní a zabezpečiť tak efektívnejšie riešenie týchto podaní prostredníctvom nového súdneho konania. Sťažnosti na prietahy budú najprv posudzovať všeobecné súdy alebo správne súdy v osobitnom konaní. Ústavný súd bude môcť rozhodovať o ochrane práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov v konaní pred ním až po vyčerpaní tohto postupu. Dôsledkom tejto legislatívnej zmeny sa zníži jeho administratívna záťaž a zlepší sa ochrana základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov.

Predložený návrh teda len vkladá medzistupeň v podobe všeobecných a správnych súdov do rozhodovania o prietahoch, keďže rozhodnutie všeobecných a správnych súdov o prietahoch bude možné napadnúť ústavnou sťažnosťou. Teda je otázne, či vôbec k odbremeneniu Ústavného súdu SR dôjde, alebo či dôjde len k efektu oddialenia nápadu tejto agendy na Ústavný súd SR.

Vzhľadom na to, že sa bude jednať o konanie bez povinnosti zaplatiť súdny poplatok a bez povinného právneho zastúpenia, nie je vylúčené riziko šikanózných návrhov zneužitia práva.

Podľa dôvodovej správy má predložený návrh zákona negatívny vplyv na rozpočet verejnej správy a na limit verejných výdavkov.

Podľa analýzy má predmetný návrh negatívny vplyv na rozpočet výdavkov od roku 2026 z dôvodu potreby administratívneho posilnenia súdov o 6 štátnozamestnaneckých miest – vyšších súdnych úradníkov. Ročný dopad na rozpočet je na mzdy a platy v sume 181 080 eur, na poistné v sume 65 100 eur, na tovary a služby v sume 18 000 eur (v prvom roku navýšené o 12 000 eur z dôvodu prvotného materiálneho technického zabezpečenia) a na transfery v sume 3 000 eur.

Predpoklad, že 6 vyšších súdnych úradníkov pokryje prechod novej agendy nie je zdôvodnený a javí sa ako nepostačujúci, najmä pri zohľadnení vzniku nových povinností spočívajúcich nielen v rozhodovaní, ale aj v odstraňovaní väd podania.

V bode 2.1.1. analýzy Financovanie návrhu predkladateľ uvádza návrh riešenia zvýšených výdavkov navýšením limitov výdavkov v návrhu rozpočtu kapitoly Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky od roku 2026. S takto vypracovaným materiálom Komisia na posudzovanie vybraných vplyvov nesúhlasí. Všetky negatívne vplyvy na rozpočet Komisia na posudzovanie vybraných vplyvov zásadne žiada zabezpečiť v rámci schválených limitov dotknutej kapitoly tak, aby z materiálu nevyplýval negatívny, rozpočtovo nezabezpečený vplyv na rozpočet verejnej správy. Komisia zároveň upozornila, že NR SR uznesením č. 699 z 3. decembra 2024 schválila limit verejných výdavkov na roky 2025 až 2027, ktorý je potrebné dodržať. V tejto súvislosti je potrebné primerane upraviť doložku vybraných vplyvov a analýzu vplyvov tak, aby z nich nevyplýval rozpočtovo nekrytý vplyv. Táto pripomienka nebola akceptovaná, avšak indikuje, že nastane finančný problém s personálnym a iným krytím praktickej realizácie navrhovanej zmeny.

Navrhovaná právna úprava prenáša na všeobecné a správne súdnictvo novú agendu zisťovania porušenia ústavných práv sťažovateľov. Z dôvodovej správy nevyplýva ako je tento prechod prieskumu porušenia ústavných práv ústavne konformný a ako sa premietne do procesných kódexov. Pokiaľ má iná inštitúcia, okrem Ústavného súdu SR, konštatovať porušenie základného práva sťažovateľa vyplývajúce mu z Ústavy SR, pričom následne do tohto prieskumu môže vstúpiť Ústavný súd SR, jedná sa v podstate o vytvorenie prvostupňového ústavného súdnictva na úrovni všeobecných a správnych súdov. Bude tak vytvorený hybridný model, ktorého ústavnosť je otázna.

Zavádza sa nerovnaké zaobchádzanie pre sťažovateľov, ktorí v jednom prípade budú musieť najskôr brániť svoje práva na vytvorenom prvom stupni a až potom sa budú môcť obrátiť na Ústavný súd SR, zatiaľ čo sťažovatelia z druhej skupiny, ktorí budú namietat' priet'ahy na najvyšších súdnych inštanciách, sa budú môcť obrátiť priamo na Ústavný súd SR.

Z pohľadu súdov, ktoré budú sťažnosť na priet'ahy predkladať spolu so svojim vyjadrením nadriadenému súdu, je lehota 10 pracovných dní nedostačujúca. Lehota na predloženie vyjadrenia Ústavnému súdu SR je v súčasnosti približne 14 dní, o ktorých predĺženie je možné požiadať.

V Bratislave, dňa 28.júla 2025

JUDr. Dana Jelinková Dudzíková, LL.M.
členka Súdnej rady Slovenskej republiky